

MOEDERDAG

(Mother's day)

Damestoneel

door

KATE ASPENGREN

vertaling

Linda Slokker

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **MOEDERDAG - MOTHER'S DAY** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **KATE ASPENGREN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2015 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Victoria - een vrouw van vijfendertig

Gail - Victoria's nicht, een jaar of twee ouder dan Victoria

Mary - Victoria's adoptiemoeder, voor in de zestig

Esther - Victoria's echte moeder, voor in de vijftig

stem van mevr. Ryan, een sociaal werkster, is opgenomen.

TIJD:

Het heden, voorjaar.

DECOR:

Het toneel bestaat uit verschillende platformen. Een lang platform (voortoneel) wordt gebruikt voor de scènes van Victoria en Gail, en voor de scènes aan de telefoon. Er moet in het midden een eenvoudige tafel staan, stoelen en een kleine kast, om een eetkamer of keuken voor te stellen. Er zijn twee verhoogde platforms, links en rechts. Ze zijn allebei verbonden met het platform op het voortoneel, door houten trappen. De trappen verbinden voor- en achtertoneel. Het linker verhoogde platform is voor Mary, het rechter voor Esther.

Het doek gaat op. De lichten gaan aan op een leeg toneel. Victoria komt binnen en heeft een klein vogeltje in haar handen. Ze gaat aan het tafeltje zitten en onderzoekt voorzichtig het vogeltje.

Victoria: Nou, het ziet er niet naar uit dat je gewond bent. Alleen maar een schrammetje, zo te zien. Je bent nog wel erg klein om al zelfstandig te vliegen. *(ze pakt een klein doosje uit de kast, legt er een handdoek in en zet het vogeltje erin)* We hebben heel wat gemeen, jij en ik. Ik ben zelf ook een beetje uit het nest geduwd, maar jij weet tenminste wie je moeder is. Dat kan ik van mezelf niet zeggen. *(ze pakt een kom en begint wat eten klaar te maken, vogelzaad, gehakte rozijnen, eigeel voor de vogel. Gail komt binnen)*

Gail: Hee, is dat je laatste vluchteling? *(Gail loopt naar de tafel en kijkt in het doosje)*

Victoria: Een klein roodborstje. Ik heb hem in het Hawthorne park gevonden. Ik denk dat hij uit zijn nest gevallen is. *(Victoria houdt het doosje omhoog)* Mijn nichtje, Gail.

Gail: *(knikt naar de vogel)* Aangenaam kennis te maken. *(kijkt nog eens beter naar de vogel)* Meneer Welter. *(Victoria kijkt verward)* Meneer Welter. Van de EHBO op school. Die ziet er net zo uit. Weet je nog wel? Rond koppie, puntig klein bekje, altijd om zich heen kijken alsof hij bang is dat iemand hem verplettert.

Victoria: *(kijkt naar de vogel en knikt)* Ja, je hebt gelijk. Hij lijkt op meneer Welter.

Gail: Is hij gewond?

Victoria: Alleen geschrokken.

Gail: Zijn er nog anderen?

Victoria: Nee, en van zijn moeder ook geen spoor.

Gail: *(gaat aan de tafel zitten)* Goeie genade, hij is nog kleiner dan die kleine vogeltjes die je in bloemstukjes ziet. Met van die oranje pootjes. Hij heeft toch niet ergens zo'n stickertje met "made in Taiwan"? *(Victoria lacht en schudt haar hoofd)* Wat ga je met hem doen? Hij is heel wat kleiner dan die sperwers die je het afgelopen voorjaar hebt grootgebracht.

Victoria: Spreeuwen, geen sperwers. Ik hou hem wel hier, en ik probeer hem op te kweken. Ik hoop dat hij sterk genoeg wordt om alleen te kunnen vliegen. *(Victoria gaat door met het mengen van het voer)*

Gail: *(kijkt met walging naar het voer)* Wat is dat? Dat ziet eruit alsof iemand het al eerder heeft opgegeten.

Victoria: Eierdooier.

Gail: *(bedekt de bovenkant van het doosje met haar hand)* Eierdooier, goeie genade! Stel je voor dat het iemand geweest is die hij heeft

gekend?

Victoria: *(lacht en gaat verder)* Gierst, gehakte rozijnen...

Gail: Vogeltjes die vroeg zingen, krijgen gierst. Wat is er mis met wormen?

Victoria: Dat krijgt hij als hij ouder is. Of als hun moeder ze een worm voor ze kan kauwen en dan aan ze opvoeren. Zover ga ik niet.

Gail: En je bent nog wel zo'n dierenvriend. *(Gail denkt even na)* En insecten? Zijn die niet klein genoeg? Hij kan een feestmaal eten van mijn ligusterhaag en al zijn vriendjes mag hij mee laten eten.

Victoria: Later, als hij groter is.

Gail: *(tegen het roodborstje)* Jammer dat jij je moeder nooit meer zult zien, meneer Welter. Voor je vriendinnetje hier is dat heel anders. *(Victoria kijkt verward)* De postbode was net onderweg hierheen. Weet je, ze moesten die mannen geen korte broeken laten dragen, het leek net.. ik weet niet... trilpudding met schoenen aan. Geen gezicht. Maar hij heeft deze brief voor je. *(Gail pakt een envelop uit haar jaszak en legt hem op tafel)* Uit de staat Ohio.

Victoria: Mijn geboortebewijs? *(Victoria pakt de envelop en maakt hem langzaam open. Ze pakt er een papiertje uit en kijkt er afwezig naar)*

Gail: Zo, vertel eens wie je bent.

Victoria: *(geeft het papier aan Gail)* Het is net alsof ik mijn eigen geboorteaankondiging lees.

Gail: *(pakt het papier aan en leest vast een paar woorden voor ze opkijkt)* Gefeliciteerd, het is een meisje!!

Victoria: Wat staat er nog meer? Wat is de naam van mijn moeder?

Gail: Het lijkt erop of je het eerste kind bent van Esther Louise Peterson, zestien jaar oud, allemachtig, in Watson's Chapel, Ohio.

Victoria: Esther. Dat vind ik een mooie naam. Ik was al bang dat ze een rare naam zou hebben. Winnifred, of Petunia, of zo.

Gail: Je bent geen onderdeel van een tweeling en, groot nieuws, je was springlevend!!

Victoria: *(pakt de envelop en gooit hem naar Gail)* Slim hoor!

Gail: *(lachend)* Hee, je zei toch dat ik het voor moest lezen! Eens kijken. Je bent geboren op 27 april, dat wisten we al, om kwart over vier 's morgens.

Victoria: Dat staat al op mijn andere geboortebewijs. Ze maken een vals geboortebewijs als je geadopteerd bent. *(ze gaat achter Gail staan, en leest mee)* En mijn vader?

Gail: Er is wel plaats voor de naam van een vader, maar die is niet ingevuld.

Victoria: Verdorie. Nou ja, één naam is altijd nog beter dan geen naam.

Gail: Denk je niet dat het moeilijk zal zijn om de naam Peterson te

achterhalen? Het is tenslotte een veel voorkomende naam.

Victoria: *(neemt de envelop aan van Gail)* Ik heb in elk geval één naam waar ik mee verder kan zoeken. Een week geleden had ik die nog niet. Trouwens, hoeveel mensen zouden er wonen in een plaatsje met de naam Watson's Chapel? *(pauze. Victoria kijkt naar het geboortebewijs)*

Gail: Hoor eens, weet je zeker dat je hier mee door wilt gaan?

Victoria: Wat bedoel je?

Gail: Vic, hoor eens, je weet hoe ik over je moeder denk. Ze is nooit gewoon alleen maar mijn tante geweest. Verdorie, ik had altijd het gevoel dat ik was geadopteerd. Mijn moeder en ik hebben niets gemeen. Ze was altijd weg voor vrijwilligerswerk, om de wereld leefbaarder te maken. Het was altijd jouw moeder die me naar celloles bracht, me zwemmen leerde, mijn eerste beha met me kocht. Al die moeder-dochterherinneringen heb ik met jouw moeder, niet met de mijne. Als ze wist dat je naar deze vrouw op zoek was, zou ze diep ongelukkig zijn. *(de lichten dimmen op Gail. Victoria loopt naar het andere toneel)*

Victoria: Ik was op een dag alleen thuis toen ik dertien was. Ik weet niet waarom, maar ik ging zoeken in de laden van mijn ouders. Ik rommelde onder mijn vaders sokken, en mijn moeders nachthemden, op zoek naar iets. Iets volwassens, iets verbodens, iets geheims. Nou, ik vond precies wat ik zocht. Er lag een oud, bruin dossier op de bodem van een van de laden. Het was lang, een officieel document en rook naar de lavendel die mijn moeder altijd gebruikte in de laden. Er zaten heel gewichtig uitziende papieren in, waarin stond dat dit voortreffelijke paar - mijn ouders - dit arme, ongewenste kind in hun huis op zouden nemen en als hun eigen kind zouden opvoeden. Natuurlijk was ik behoorlijk geschokt. Al die tijd had ik gedacht dat ik hun eigen kind was en nu kwam ik er achter, dat ze alleen maar deden wat hun door een rechter was opgedragen. Dus ging ik terug in mijn herinnering om aanwijzingen te vinden. Ik herinnerde me gefluisterde gesprekken tussen mijn moeder en mijn tante. Gefluister dat ophield als ik de kamer binnen kwam. Al die tijd had ik gedacht dat het ging over iets voor grote mensen, waar ik nog te klein voor was. Een of ander familiegeheim, dat ik wel zou horen als ik er oud genoeg voor was. En nu was ik zelf het familiegeheim. *(de lichten gaan uit bij Victoria en schijnen op Mary, Victoria's adoptiemoeder, links)*

Mary: We hadden het haar echt willen zeggen, maar we vonden haar eerst nog te jong om het te kunnen begrijpen. Daarna, toen ze ouder was, zijn we naar een andere plaats verhuisd, en toen vonden we dat we beter konden wachten tot ze nieuwe vrienden had gemaakt en aan

de nieuwe school gewend was. Toen had ze een blindedarmoperatie, haar beste vriendinnetje ging verhuizen, haar grootmoeder stierf, haar hondje liep weg. Hoe langer we wachtten, des te moeilijker het leek. *(wendt zich tot Victoria)* Je moet begrijpen dat het een andere tijd was. De mensen waren toen niet zo open als nu. Zelfs de sociaal werkster zei tegen ons dat we het je niet moesten vertellen. *(de stem van mevr. Ryan, de sociaal werkster is te horen)*

Mevr. Ryan: Een echtpaar waar ik mee heb gewerkt, heeft hun zoon vanaf de tijd dat hij een baby was, verteld dat hij was geadopteerd. Ze maakten er een hele toestand van. Ze vonden dat het voor zijn bestwil was, wat dat ook moge betekenen. En weet je wat er gebeurde? Op de dag dat hij achttien werd, liftte hij naar Utah om zijn eigen moeder te ontmoeten. Hij is een maand bij haar gebleven en hij bezoekt haar sindsdien twee keer per jaar. Het brak zijn moeders arme hart. Ze is nooit meer dezelfde geworden. Ze begon bezweringen te roepen en zwierf rond in de huizen van de burens als ze niet thuis waren. Haar man moest haar naar een inrichting brengen. Later is hij van haar gescheiden en er met een schoolmeisje vandoor gegaan, die ijsjes verkocht in de dierentuin.

Mary: Mevr. Ryan, ik begrijp niet wat dit...

Mevr. Ryan: Ik heb er verstand van, geloof me. Je hebt al zoveel meegemaakt, dat wil je toch niet op het spel zetten? *(de lichten worden zwakker op Mary en feller op Victoria en Gail. Victoria draait een telefoonnummer. Er ligt een dossier op de tafel en vellen papier en een pen)*

Victoria: *(in de telefoon)* Ja, ik wil graag het nummer hebben van Esther Peterson, Rural Route 2 in Watson's Chapel. *(wacht)*

Gail: Denk je echt dat ze daar nog woont, na vijfendertig jaar? En onder dezelfde naam?

Victoria: *(met haar hand over de hoorn)* Het is een begin. *(in de telefoon)* Ja, oké, ik begrijp het. Juist, dank u. *(Victoria legt de hoorn op de haak en begint iets op te schrijven)*

Gail: En?

Victoria: Er zijn zeven Pertsons in Watson's Chapel, inclusief een E.L. Peterson op Route 2, maar het is een geheim nummer. *(Victoria maakt haar aantekening af en kijkt naar Gail)* Dat is ze vast. Denk je niet?

Gail: Misschien. Wat nu?

Victoria *(denkt een moment na)*: Ik zal het eens bij het postkantoor proberen. Ik zal ze zeggen dat ik een brief wil versturen en dan kijk ik of ze het adres kunnen vinden. *(ze kijkt naar haar papieren op tafel voor het nummer en begint te draaien)*

Gail: Hoe oud zou ze nu zijn? Vijftig? Eenenvijftig?

Victoria: Eenenvijftig. Ze zat vast in de eindexamenklas van de middelbare school toen ze mij verwachtte. Kun je je voorstellen wat het is om een kind te hebben op die leeftijd? *(de lichten worden vager op Victoria en Gail en sterker op Esther, Victoria's natuurlijke moeder, die op het toneel achteraan rechts staat)*

Esther: Ik was zestien. Ik heb er even over gedacht hoe het zou zijn om haar te houden. Tenslotte was ze van mij. Maar mijn ouders zeiden dat als ik haar zou houden, dat ik dan mijn leven zou vergooien. En ook dat van hen, al zeiden ze dat er niet bij. Ik wist dat ik ze teleurgesteld had. Mijn moeder nam mijn misstap erg persoonlijk op. Ze zei dat het leek alsof zij geen goede moeder was geweest, alsof ze gefaald had. Altijd als ik naar haar keek, was het of ze me aanstaarde, met wilde en boze ogen, alsof ze naar een manier zocht om me het huis uit te krijgen. Mijn vader werd niet boos. Maar toen hij er achter kwam heeft hij me niet meer aangeraakt. Hij knuffelde me nooit meer. Ik kreeg alleen af en toe een klopje op mijn schouder. Hij gedroeg zich als een vreemde, die op die manier probeerde mijn aandacht te krijgen, zodat hij om aanwijzingen kon vragen. Ik was een gewoon kind, denk ik. Hoewel er op die kleine school waar ik zat, eigenlijk niemand heel gewoon was. We waren met zo weinig leerlingen, dat we allemaal wel ergens goed in waren. Ik was goed in muziek. Ik begon met fluitspelen in de derde klas en tegen de tijd dat ik op de middelbare school zat, was ik de beste van allemaal op school. Natuurlijk waren er maar een stuk of vijf, maar ik was de beste, en ze hadden allemaal een hekel aan me. Ik ontmoette mijn vriendje Ted in de schoolband. Hij speelde trombone, maar niet erg goed. Op mijn vijftiende verjaardag gaf hij me een kettinkje met een zilveren fluit. Ik had nog nooit zo iets moois gezien.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto